Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych.

Zeszyt VI. — Wydany i rozesłany dnia 22 lutego 1873

17.

Traktat pocztowy z dnia 7 maja 1872,

pomiędzy monarchią austryacko-węgierską a Niemcami.

(Zawarty w Berlinie dnia 7 maja 1872, ratyfikowany przez Jego ces. i król. Apostolską Mość w Gödöllö dnia 27 grudnia 1872, obustronne ratyfikacye wymienione w Berlinie dnia 4 stycznia 1873.)

My Franciszek Józef Pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryacki:

Apostolski król Węgierski, król Czech, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Arcyksiążę Austryacki; Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryngii, Salzburga, Styryi, Karyntyi, Krainy, Bukowiny; Górnego i Dolnego Szląska; Wielki Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii, uksiążęcony Hrabia Habsburga i Tyrolu, itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Gdy dla uregulowania i ułatwienia wzajemnej komunikacyi pocztowej w sposób terazniejszym stosunkom odpowiadający, pomiędzy pełnomocnikami Naszymi z jednej a pełnomocnikami Najjaśniejszego Cesarza niemieckiego z drugiej strony, do tego celu zamianowanymi, zawarty i podpisany został w Berlinie na dniu 7 maja 1872 traktat z 32 artykułów złożony i protokół końcowy, które tak opiewają:

Najjaśniejszy cesarz austryacki, król czeski itd. a król apostolski węgierski i Najjaśniejszy cesarz niemiecki, pragnąc uregulować na nowo komunikacyą pocztową pomiędzy monarchią austryacko-węgierską a Niemcami odnośnie do

zmienionych stosunków, postanowili zawrzeć traktat pocztowy i w tym celu mianowali swoimi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy cesarz austryacki, król czeski itd. a król apostolski węgierski:

Swego radcę ministeryalnego w c. k. austryackiem ministerstwie handlu Franciszka Pilhala i

Swego radcę ministeryalnego w królewsko węgierskiem ministerstwie rolnictwa, przemysłu i handlu Dr. Edmunda Ary, a

Najjaśniejszy cesarz niemiecki:

Swego jeneralnego dyrektora poczt Henryka Stephana,

Swego tajnego radcę pocztowego Wilhelma Günthera,

królewsko bawarskiego asesora dyrekcyi jeneralnej Jakóba Zimmermana,

królewsko wirtemberskiego naczelnika dyrekcyi pocztowej, dyrektora Augusta Hofackera,

którzy na zasadzie pełnomocnictw swoich zgodzili się na następujące artykuły:

I. Przepisy zasadnicze.

Artykuł 1.

O stosowaniu traktatu.

Postanowienia traktatu niniejszego tyczą się:

a) posyłek listowych i wozowych, które Niemcy i monarchya austryacko-węgierska wymieniają pomiędzy sobą: ruch wzajemny;

b) posyłek listowych i wozowych, które Niemcy i monarchya austryacko-węgierska wymieniają, z państwami zagranicznemi, lub państwa zagraniczne między sobą a przechodzących przez okręgi obu stron traktat zawierających: ruch przechodowy.

Urządzenie poczty wewnętrznej listowej i wozowej zostawia się każdej ze stron traktat zawierających.

Artykuł 2.

O wymianie posyłek pocztowych.

Zarządy pocztowe stron traktat zawierających winny posyłki listowe i wozowe wymieniać regularnie, czy takowe należą do ruchu wzajemnego czyli też do przechodowego.

Zarządy pocztowe zobowiązujące się wzajemnie przesyłać jak najspieszniej posyłki listowe i wozowe do nich dowiezione. W szczególności posyłki listowe winny być przewożone zawsze najkrótszemi drogami.

Strony traktat zawierające będą dokładały starania aby zarządy pocztowe mogły do przewożenia posyłek pocztowych używać ile możności wszędzie i bez przeszkody kolei żelaznych, statków parowych, i tym podobnych sposobów przewozu.

Pomiędzy któremi zakładami pocztowemi lub biurami pocztowemi kolei żelaznych, dla regularnej wymiany posyłek, listy i karty frachtowe mają być posyłane w zamkniętych pakietach, bezpośrednio, to zostawia się zarządom pocztowym, które w tej mierze porozumieją się ile razy zajdzie tego potrzeba.

Artykuł 3.

O przewozie posyłek pocztowych przez granice.

Co się tyczy przewozu posyłek pocztowych na pasach granicznych obu stron, zawierane będą umowy oparte w ogólności na tej zasadzie, że każdy zarząd ma przewozić posyłki pocztowe ze swego okręgu do przeciwległej granicznej stacyi pocztowej drugiego okręgu, chyba że szczególne urządzenia i stosunki miejscowe wymagają odmiennych postanowień.

Każdemu zakładowi pocztowemu przypadają należytości od podróżnych i portorya od przewozu o tyle, o ile ponosi koszta przewozu. On oblicza opłatę od podróżnych podług własnej taryfy i wyznacza ciężar wolny od opłaty na swojej linii.

Co się tyczy przewozu posyłek pocztowych kolejami żelaznemi na granicy, przyjmuje się za zasadę, że każdy zarząd pocztowy winien postarać się o przewiezienie posyłek pocztowych aż do granicy swego okręgu, wyjąwszy gdyby szczególne traktaty lub umowy co innego postanawiały.

Artykuł 4.

Odległość.

W ruchu pomiędzy okręgami pocztowemi obu stron odległości będą oznaczone w milach geograficznych, po 15 na jeden stopień równika.

Ażeby obliczyć odległości mające służyć za podstawę do ułożenia taryfy, cały okrąg pocztowy Niemiec i monarchii austryacko-węgierskiej będzie podzielony na kwadraty, których jeden bok ma 2 mile geograficzne długości. Odległość w linii prostej pomiędzy punktami przecięcia się przekątni dwóch kwadratów służy za podstawę do otaksowania posyłek, z zakładów pocztowych jednego kwadratu, do zakładów pocztowych drugiego kwadratu idących. Miejsca pocztowe bokami kwadratu przecięte zalicza się do kwadratów pogranicznych od wschodu, południa i południo-wschodu.

Ułamki mili opuszczają się.

Artykuł 5.

Waga.

Jednością wag. do oznaczania ciężaru w obiegu pocztowym będzie kilogram podzielony na części dziesiętne.

Artykuł 6.

O walucie.

Podział taksy, wynagrodzenie i obrachunek uskutecznia się tak co do poczty listowej jak i wozowej w monecie krajowej tego zarządu pocztowego, który pobiera portoryum.

Gdy zarządy pocztowe załatwiają pomiędzy sobą rachunki ćwierćroczne, wypłaca się należytości w monecie krajowej tego zarządu pocztowego któremu się dopłaca.

Artykuł 7.

O powierzchowności posyłek pocztowych i postępowaniu z niemi.

Co się tyczy powierzchowności posyłek pocztowych i postępowania z niemi, trzymać się należy przy ich odbieraniu i wydawaniu tudzież posyłaniu dalej szczególnych porządków i instrukcyi o które zarządy pocztowe ze sobą się umówią, a względnie, postanowień traktatów z państwami zagranicznemi.

Jeżeli zaś w tych porządkach, instrukcyach i traktatach nie ma szczególnych postanowień, zastósować należy te przepisy, według których każdy zarząd pocztowy postępuje w ruchu wewnętrznym.

Artykuł 8.

O gatunkach posyłek pocztowych.

Posyłkami **listowemi** są:
Listy bez wartości,
Karty pocztowe,
Druki,
Próbki towarów,
Przekazy pocztowe i
Gazety.

Listy i próbki towarów nie mogą ważyć więcej nad 250 gramów, druki, więcej nad 500 gramów. Do przedmiotów wolnych od opłaty i do posyłek zagranicznych stosowane będą przepisy 23 i 45 artykułu.

Posyłkami **wozowemi** są:
Pakiety z wartością lub bez wartości,
Listy z wartością i
Listy z zaliczkami pocztowemi.

II. Poczta listowa.

Artykuł 9.

Porto listowe.

W ruchu wzajemnym porto listowe na wszystkie odległości wynosi:

a) od listu zwyczajnego frankowanego ważącego aż do 15 gramów włącznie: 1 grosz srebrny albo 3 krajcary (gdzie jest w obiegu waluta południowo niemiecka) albo 5 centów; od cięższych: 2 srebrne grosze albo 7 krajcarów albo 10 centów;

b) od listu zwyczajnego, niefrankowanego aż do 15 gramów włącznie: 2 grosze srebrne albo 7 krajcarów albo 10 centów; od cięższych: 3 grosze srebrne albo 11 krajcarów albo 15 centów.

Artykuł 10.

O znaczkach pocztowych.

Listy frankuje się zapomocą znaczków pocztowych ważnych w kraju z których list pochodzi.

Inne znaczki pocztowe są nieważne. Posyłki w nie opatrzone będą uważane za niefrankowane.

Jeżeli koperty frankowane są używane, zarząd pocztowy w miejscu oddania listu orzeka sam, czy oprócz kwoty na znaczku wyrażonej ma być pobierana odpowiednie wynagrodzenie za koszta wyrobu kopert.

Artykuł 11.

O niedostatecznem frankowaniu.

Listy znaczkami pocztowemi niedostatecznie frankowane, będą uważane jak niefrankowane, ale wartość użytego znaczka pocztowego będzie potrącona.

Kto nie chce dopłacić porto, będzie tak uważany jakby nie chciał przyjąć posyłki.

Artykuł 12.

O kartach listowych.

Porto od kart listowych wynosi bez względu na odległość $^1/_2$ grosza srebrnego albo 2 centy od sztuki. Karty listowe muszą być frankowane. Z kartami pocztowemi, niedostatecznie frankowanemi, których nie można oddawcy natychmiast zwrócić, postąpi się podług przepisów ogólnych w okręgu poddawczym obowiązujących.

Artykuł 13.

O drukach.

Od druków, które oddawca opłaca, i których własności odpowiadają przepisom porządkowym, pobiera się bez względu na odległość, jeżeli ważą aż do 250 gramów, $^1/_3$ grosza srebrnego, albo 1 krajcar albo 2 centy za każde 50 gramów lub ułamek tej wagi; jeżeli ważą nad 250 gramów aż do 500 gramów, 3 srebrne grosze albo 11 krajcarów albo 15 centów.

Od druków, które oddano na pocztę niefrankowane lub niedostatecznie frankowane, albo które nie odpowiadają przepisom porządkowym, zresztą jednak mogą być posłane pocztą listową, pobiera się porto listowe jak od listów niefrankowanych ale z potrąceniem wartości użytych znaczków listowych. Z posyłkami tego rodzaju, ważącemi nad 250 do 500 gramów, postąpi się według przepisów ogólnych, w okręgu podawczym obowiązujących.

Co się tyczy wykładu przepisów porządkowych o drukach, zdanie zakładu pocztowego w miejscu oddania posyłki jest zawsze stanowczem, chyba że idzie o niewątpliwą pomyłkę.

Artykuł 14.

O próbkach towarów.

Od próbek towarów (wzorków), które opłaca oddawca, a których własności odpowiadają przepisom porządkowym, pobiera się bez względu na odległość $^1/_3$ grosza srebrnego, albo 1 krajcar albo 2 centy za każde 50 gramów lub ułamek tej wagi.

Od próbek towarów, które oddano na pocztę niefrankowane lub niedostatecznie frankowane, albo które nie odpowiadają przepisom porządkowym, zresztą jednak mogą być posłane pocztą listową, pobiera się porto listowe jak od listów niefrankowanych, ale z potrąceniem wartości użytych znaczków listowych.

Jeżeli próbki towarów posyła się razem z drukami, pobiera się taksę ustanowioną w artykule 13 podług całkowitego ciężaru posyłki.

Ciężar ten nie może przenosić 250 gramów.

Artykuł 15.

O polecaniu.

Dozwala się posyłać listy, karty listowe, druki i próbki towarów, polecone.

W przypadku takim, oprócz porto opłaca się należytość za polecenie w kwocie 2 srebrne grosze albo 7 krajcarów albo 10 centów. Należytość ta będzie pobierana razem z porto.

Zakład pocztowy wydaje oddawcy posyłki poleconej, na jego żądanie, poświadczenie adresata, że posyłkę odebrał (rewers zwrotny). Zato pobiera się osobną należytość w kwocie 2 srebrne grosze, albo 7 krajcarów albo 10 centów, którą oddawca winien zapłacić gdy oddaje posyłkę.

Artykuł 16.

Wynagrodzenie za posyłki polecone.

Jeżeli posyłka polecona zginie, oddawca otrzyma wynagrodzenie w kwocie 14 talarów, albo $24^{1}/_{2}$ złotych południowo niemieckich, albo 21 złotych waluty austryackiej, wyjąwszy jeżeli strata nastąpi w skutek własnej nieostrożności oddawcy, w skutek wojny, w skutek niedających się odwrócić zdarzeń w naturze, lub w skutek naturalnej własności posyłki.

Za uszkodzenie posyłki poleconej nie daje poczta żadnego wynagrodzenia i nie wynagradza wcale szkód powstałych w skutek spóźnionego przewiezienia lub doręczenia posyłki poleconej.

Pod względem wynagrodzenia posyłki polecone równają się posyłkom danym na pocztę dla przewiezienia sztafetą.

Obowiązek wynagrodzenia oddawcy cięży na tym zarządzie pocztowym, do którego należy zakład pocztowy podawczy.

Po upływie sześciu miesięcy od dnia oddania posyłki na pocztę nikt nie ma prawa żądać od poczty wynagrodzenia. Przedawnienie przerywa się podaniem reklamacyi do tego zarządu pocztowego, do którego należy zakład pocztowy podawczy. Jeżeli orzeczenie będzie odmowne, natenczas od dnia doręczenia tejże zaczyna się nowy sześciomiesięczny termin przedawnienia, którego nie przerywa reklamacya przeciw temu orzeczeniu.

Prawo do wynagrodzenia może sobie rościć także adresat, w tych przypadkach, jeżeli oddawcy wynaleść nie można, lub jeżeli tenże zleci adresatowi dochodzenie swojego prawa.

Za stratę posyłki poleconej, znajdującej się w pakiecie pomiędzy listami przechodowemi, zarząd pocztowy okręgu przechodowego tylko wtedy jest odpowiedzialny, jeżeli zginie cały pakiet listów podczas przewozu przez okrąg przechodowy, albo jeżeli będzie udowodnione że posyłka polecona zginęła podczas przewozu przez okrąg przechodowy.

Jeżeli posyłka polecona zginie wtedy, gdy ją przewozi zagraniczny zakład pocztowy, zarządy pocztowe stron, traktat zawierających, nie dają żadnego wynagrodzenia; chyba, że są do tego obowiązane na mocy szczególnych traktatów. Ale jeżeli oddawca chce dochodzić

praw swoich przeciwko zagranicznemu zakładowi pocztowemu, zarząd pocztowy który posyłkę wywiózł bezpośrednio za granicę, winien mu w tem dopomódz.

Nikt nie ma prawa żądać od zarządów pocztowych wynagrodzenia za posyłki nie polecone.

Artykuł 17.

Przekazy pocztowe i zlecenie pocztowe.

Zarządy pocztowe są upoważnione porozumieć się co do zaprowadzenia systemu przekazowego na następujących zasadach:

Przekaz pocztowy może wynosić najwięcej 50 talarów albo $87^1/_2$ złotych południowo niemieckich, albo 75 złotych waluty austryackiej.

Opłatę ustanawia się jak następuje:

Od przekazów pocztowych aż do 25 talarów albo $43^3/_4$ złotych południowo niemieckich albo $37^1/_2$ złotych waluty austryackiej: 2 grosze srebrne albo 7 krajcarów albo 10 centów.

od przekazów pocztowych nad 25 talarów, albo $43^3/_4$ złotych południowo niemieckich albo $37^1/_2$ złotych waluty austryackiej: 4 srebrne grosze albo 14 krajcarów albo 20 centów.

Publiczności poręcza się wypłatę sum złożonych.

Należytość płaci oddawca z góry, dzielą ją między siebie w równych częściach zarządy okręgów podawczego i adresowego.

Podobnież zaprowadzenie zleceń pocztowych zależeć będzie od porozumienia się obu zarządów pocztowych.

Artykuł 18.

Doręczanie przez umyślnego.

Takie posyłki listowe, na których adresie oddawca napisał, iż żąda, aby doręczone były przez umyślnego, zakłady pocztowe odeślą adresatowi zaraz po ich przybyciu osobnym posłańcem.

Posyłek mających się doręczać przez umyślnego, nie potrzeba polecać.

Od posyłek listowych, doręczać się mających przez umyślnego, w okręgu miejscowym poczty adresowej, pobiera się za doręczenie przez umyślnego $2^1/_2$ srebrnych groszy, albo 9 krajcarów albo 15 centów.

Należytość tę opłaca albo oddawca albo adresat.

Od posyłek listowych, doręczyć się mających przez umyślnego w szerszym okręgu, należytość za doręczenie przez umyślnego opłacać będzie zwyczajnie adresat, opłata zaś będzie wynosiła tyle, ile w miejscu płaci się zwyczajnie posłańcowi za doręczenie posyłki.

Należytość za doręczanie przez umyślnego przypada zakładowi pocztowemu w miejscu przeznaczenia.

Artykuł 19.

Posyłki listowe z miejsca przeznaczenia dalej posłać się mające.

Od posyłek listowych, które trzeba posłać adresatowi w inne miejsce, nie w to, do którego pierwotnie były zaadresowane, nie opłaca się porto ponowne z powodu tego dalszego posłania.

Posyłki listowe polecone, jeżeli mają być dalej posłane, będą i wtedy uważane za polecone. Należytość za polecenie nie będzie w przypadku takim pobierana powtórnie.

Artykuł 20.

O posyłkach listowych które nie mogą być doręczone.

Za zwrót posyłek pocztowych których nie można było doręczyć, nie będzie pobierane osobne porto. Jeżeli na posyłce ciąży porto zagraniczne, zakład który ją zwraca policzy porto w takiej samej kwocie i w takiej samej monecie w jakiej pierwotnie było policzone.

Artykuł 21.

O reklamacyach.

Od reklamacyi podawanych przez osoby prywatne, opłaca się należytość w kwocie 2 srebrne grosze albo 7 krajcarów albo 10 centów, tę zaś pobiera ów zarząd pocztowy do którego okręgu należy poczta podawcza. Jeżeli się pokaże że reklamacya była potrzebna z winy poczty, należytość będzie zwrócona.

Artykuł 22.

O odbieraniu portoryum.

Każdy zarząd odbiera niepodzielnie te sumy, które w jego okręgu zebrane zostały na mocy artykułów 9, 11, 12, 13. 14, 15, 19 i 20.

Artykuł 23.

Przepisy o uwolnieniu od opłaty.

Korespondencya wszystkich członków rodzin panujących pomiędzy sobą w okręgach wysokich stron traktat zawierających będzie przewożona bezpłatnie i to bez ograniczenia do oznaczonego ciężaru. Nadto będzie bezpłatnie przewożona korespondencya tycząca się spraw służbowych pocztowych i telegraficznych.

Artykuł 24.

Ekspedycya gazet.

Zakłady pocztowe przyjmują i wykonywają zamówienia na gazety i pisma peryodyczne, rozsyłają takowe i wydają zamawiającym.

Za podstawę do zamówień służą w pierwszym rzędzie warunki nakładowe.

Numera okazowe nie będą rozsyłane bezpłatnie.

Artykuł 25.

Należytość od gazet i za ich doręczanie.

Należytość za ekspedycyą gazet i pism peryodycznych wynosi 25% ceny, po której poczta rozsyłająca otrzymuje gazetę od nakładcy (ceny netto). Od gazet wychodzących rzadziej niż cztery razy na miesiąc zniża się należytość do $12^1/_2$ % ceny netto. We wszystkich przypadkach należy jednak pobierać najmniej 4 srebrne grosze albo 14 krajcarów albo 20 centów rocznie od wszelkiej gazety, lub pisma peryodycznego.

Należytość za odnoszenie gazet ustanawia zarząd pocztowy okręgu w którym się doręcza.

Artykuł 26.

O odbieraniu należytości od gazet.

Zakłady pocztowe posyłający i doręczający dzielą się należytością od gazet w równych częściach.

Jeżeli należytość nie da się podzielić ściśle aż do całych ćwierćgroszów, albo całych krajcarów albo całych centów, większa kwota przypada zakładowi pocztowemu posyłającemu.

Artykuł 27.

O osobnych dodatkach do gazet.

Od osobnych dodatków liczy się $^{1}/_{12}$ grosza srebrnego albo $^{7}/_{24}$ krajcarów albo $^{1}/_{2}$ centa i należytość ta ma być uiszczona z góry. Każdy zarząd bierze niepodzielnie należytość od dodatków do gazet z okręgu odchodzących.

Artykuł 28.

O posyłaniu gazet w dalsze miejsce.

Jeżeli zamawiający zażąda, aby gazetę posyłano w inne dalsze miejsce, winien zapłacić za posyłanie gazety aż do końca jej odbierania należytość w kwocie 10 srebrnych groszy, albo 35 krajcarów albo 50 centów, którą obadwa zakłady podzielą między siebie w równych częściach.

Jeżeli kto kilka razy żąda aby mu gazetę dalej posyłano, winien za każdym razem opłacić należytość, chyba jeżeli chce aby ją posyłano znowu w pierwotne miejsce.

Jeżeli kto żąda, aby mu posyłano w dalsze miejsce gazetę, pobieraną dotychczas nie przez pocztę lecz wprost od nakładcy, należytość płaci posyłający, podług artykułu 25. Podział następuje podług artykułu 26.

W podobny sposób postępuje się z egzemplarzami, które redakcye gazet posyłają sobie w zamian.

III. Poczta wozowa.

Artykuł 29.

Obliczanie portoryum.

Porto od posyłek wozowych w obrocie wzajemnym będzie liczone podług odległości miejsc wysłania i przeznaczenia, w linii prostej, ogółem, bez względu na granice okręgów obu stron i na spedycyą. Za podstawę do oznaczenia odległości służą przepisy artykułu 4.

Od każdej posyłki wozowej pobiera się porto wagowe, a od posyłek z podaną wartością oprócz tego należytość asekuracyjną.

Od posyłek z zaliczką pocztową pobiera się oprócz porto i należytości asekuracyjnej jeźli potrzebna, jeszcze i należytość od zaliczki pocztowej.

Posyłki można odsyłać albo całkiem opłacone aż do miejsca przeznaczenia albo nieopłacone.

Artykuł 30.

Porto wagowe od pakietów.

Porto wagowe od pakietów wynosi od każdych 500 gramów (1 funta):

aż do	5 mil	2 feniki	albo	5/6 centów
nad	5—10 mil . . .	4 „	„	1 2/3 „
„	10—15 „ . . .	6 „	„	2 1/2 „
„	15—20 „ . . .	8 „	„	3 1/3 „
„	20—25 „ . . .	10 „	„	4 1/6 „
„	25—30 „ 1 gr. sr.	— „	„	5 „
„	30—40 „ 1 „ „	2 „	„	5 5/6 „
„	40—50 „ 1 „ „	4 „	„	6 2/3 „
„	50—60 „ 1 „ „	6 „	„	7 1/2 „
„	60—70 „ 1 „ „	8 „	„	8 1/3 „
„	70—80 „ 1 „ „	10 „	„	9 1/6 „
„	80—90 „ 2 „ „	— „	„	10 „
„	90—100 „ 2 „ „	2 „	„	10 5/6 „
„	100—120 „ 2 „ „	4 „	„	11 2/3 „
„	120—140 „ 2 „ „	6 „	„	12 1/2 „
„	140—160 „ 2 „ „	8 „	„	13 1/3 „
„	160—180 „ 2 „ „	10 „	„	14 1/6 „

i tak dalej za każde 20 mil dwa fenigi albo 5/6 centów.

Części wagi wynoszące mniej niż 500 gramów (1 funt) będą liczone za całe 500 gramów.

Od każdego pakietu pobierać się ma najmniej:

aż do . . .	5 mil:	2 gr. sr.	albo	7 kr.	albo	10 centów.
nad	5—15 „	3 „ „	„	11 „	„	15 „
„	15—25 „	4 „ „	„	14 „	„	20 „
„	25—50 „	5 „ „	„	18 „	„	25 „
„	50 mil	6 „ „	„	21 „	„	30 „

Jeżeli do jednego i tego samego listu frachtowego należy kilka pakunków, taksę liczy się od każdego osobno.

Artykuł 31.

Porto wagowe od listów z podaną wartością i od listów z zaliczką pocztową.

Porto wagowe od listów z podaną wartością i od listów z zaliczką pocztową aż do największej dozwolonej wagi listów (250 gramów, względnie 1/2 funta włącznie) wynosi:

aż do . .	5 mil:	1 1/2 gr. sr.	albo	6 kr.	albo	8 centów.
nad	5 do 15 „	2 „ „	„	7 „	„	10 „
„	15 „ 25 „	3 „ „	„	11 „	„	15 „
„	25 „ 50 „	4 „ „	„	14 „	„	20 „
„	50 mil	5 „ „	„	18 „	„	25 „

Artykuł 32.

Opłata asekuracyjna.

Opłata asekuracyjna wynosi:

	aż do 50 tl. albo 87½ zł. połud. niem. albo 75 zł. wal. austr. włącznie	nad 50 tl. aż do 100 tl. albo nad 87½ zł. aż do 175 zł. połud. niem. albo nad 75 zł. aż do 150 zł. wal. austr. włącznie	od większych sum za każde 100 tl. albo 175 zł. połud. niem. albo 150 zł. wal. austr.
aż do 15 mil . . .	½ gr. sr. albo 3 ct.	1 gr. sr. albo 5 ct.	1 gr. sr. albo 5 ct.
nad 15 mil aż do 50 mil	1 „ „ „ 5 „	2 „ „ „ 10 „	2 „ „ „ 10 „
nad 50 mil	2 „ „ „ 10 „	3 „ „ „ 15 „	3 „ „ „ 15 „

Jeżeli wartość podana wynosi więcej jak 1.000 talarów albo 1.750 złotych południowo niemieckich albo 1500 zł. wal. austr. pobiera się od nadwyżki połowę powyższej opłaty asekuracyjnej.

Jeżeli do jednego i tego samego listu frachtowego należy więcej posyłek z podaną wartością, opłatę asekuracyjną liczy się od każdej posyłki osobno.

Artykuł 33.

Obliczanie rozmaitych walut i zaokrąglanie.

W tych okręgach w których jest w obiegu waluta południowo niemiecka, kwoty portoryum ustanowione w artykułach 30 i 32 będą zamieniane jak można najściślej na walutę w której są pobierane.

Ułamki taksy zaokrągla się na całe półgrosze srebrne, względnie na całe krajcary albo na całe centy.

Artykuł 34.

Pakiety polecone.

Dozwala się polecania pakietów posyłanych bez podanej wartości. Od takich opłaca się oprócz portoryum należytość za polecenie w kwocie 2 grosze srebrne albo 7 krajcarów albo 10 centów. Należytość tę pobiera się razem z portoryum. Jeżeli kto żąda rewersu, pobiera się nadto należytość w kwocie 2 srebrne grosze albo 7 krajcarów albo 10 centów, którą opłaca posyłający. Należytości za polecenie i rewersy stanowią dochód spólny (Art. 40).

Artykuł 35.

Zaliczki pocztowe.

Od terminu, co do którego zarządy pocztowe bliżej się porozumią, zakłady pocztowe mogą wypłacać zaliczki pocztowe aż do 50 talarów albo 87½ złotych południowo niemieckich albo 75 zł. wal. austr. Na koszta transportu i wydatki dozwolone są zaliczki nawet w większej kwocie.

Należytość za zaliczki pocztowe, mająca się pobierać oprócz portoryum itd. od posyłek (art. 30, względnie 31 i 32) wynosi: od każdego talara lub części talara pół grosza srebrnego, od każdego złotego lub części złotego waluty południowo niemieckiej, 1 krajcar, a od każdego złotego lub części złotego w walucie austryackiej $1^4/_{10}$ centa, najmniej jednak od całej kwoty 1 grosz srebrny, względnie 3 krajcary lub 5 centów.

Nie potrzeba płacić z góry portoryum i należytości, ale też nie można płacić oddzielnie.

Artykuł 36.

Listy frachtowe.

Od listów frachtowych dołączonych do posyłek wozowych nie pobiera się osobnego portoryum. Listy frachtowe jednak nie mogą być cięższe nad 15 gramów.

Artykuł 37.

Obliczanie portoryum jeżeli posyłkę wozową odsyła się napowrót lub dalej posyła.

Posyłki wozowe, które mają być odesłane napowrót lub dalej posłane, uważa się i taksuje jak posyłki oddane w miejscu, z którego się odsyła lub dalej posyła, do miejsca w którym pierwotnie posyłkę oddano, lub do nowego miejsca przeznaczenia.

Za posłanie napowrót lub posłanie dalej posyłki z zaliczką pocztową nie liczy się powtórnie należytości za zaliczkę; toż samo dzieje się i wtedy, jeżeli posyłki takie przechodzą z ruchu wewnętrznego we wzajemny i odwrotnie.

Artykuł 38.

Przynależytości.

Nie będą zaprowadzone nowe przynależytości przy oddaniu posyłek wozowych a terazniejsze nie będą podwyższone.

Ustanowienie należytości za doręczenie posyłek wozowych adresatom do mieszkania zostawia się każdemu zarządowi.

Artykuł 39.

Doręczanie posyłek wozowych przez umyślnego.

Posyłki wozowe których oddawca napisał na adresie żądanie aby doręczone były przez umyślnego, będą doręczone adresatowi jak tylko nadejdą, przez osobnego posłańca.

Czy, a względnie do jakiej granicy wartości i ciężaru ma być doręczona posyłka, czyli też przez umyślnego ma się doręczyć tylko rewers lub list frachtowy, o tem orzekają przepisy ogólne w okręgu miejsca przeznaczenia.

Należytość od posyłek przeznaczonych do okręgu miejscowego, jeżeli się doręcza posyłki, wynosi dwa razy więcej niż kwota w artykule 18 ustanowiona; jeżeli zaś przez umyślnego doręcza się tylko rewers lub list frachtowy, pobiera się tylko tęż samę należytość.

Należytość od posyłek mających się doręczać przez umyślnego w szerszym okręgu, stosuje się podług tych samych przepisów, które wydano w artykule 18 dla posyłek listowych, mających doręczać się przez umyślnego w szerszym okręgu.

Należytość za doręczanie przez umyślnego bierze zakład pocztowy miejsca przeznaczenia.

Artykuł 40.

Rozkład dochodów z posyłek wozowych.

Dochód wspólny z posyłek wozowych w obrocie pomiędzy Niemcami a monarchią austryacko-węgierską będzie dzielony w oznaczonym stosunku procentowym pomiędzy uczestniczące zarządy pocztowe.

Stosunek procentowy każdego z zarządów będzie obliczony podług tego, jaka część dochodów z portoryum przypada na każdy okrąg za posyłki wozowe, w pewnym okresie rzeczywiście przewiezione.

Co do sposobu tego obliczenia interesowane zarządy pocztowe umówią się między sobą.

Obliczyć się mające udziały procentowe odnoszą się także wstecz do roku 1872

Artykuł 41.

Uwolnienia od portoryum na poczcie wozowej.

Co się tyczy uwolnienia od opłaty pocztowej posyłek wozowych należących do członków rodzin panujących w okręgach wysokich stron traktat zawierających, zasady dotychczasowe pozostają w mocy obowiązującej.

Posyłki służbowe władz i zakładów pocztowych pomiędzy sobą przewozi się bez opłaty.

Żadnych innych posyłek nie przewozi się bez opłaty.

Artykuł 42.

O rękojmi na poczcie wozowej.

Za zgubienie lub uszkodzenie posyłki wozowej, podług przepisu oddanej, daje się odsyłającemu wynagrodzenie.

Za szkodę zrządzoną spóźnionem przewiezieniem lub doręczeniem tych przedmiotów daje się wynagrodzenie tylko wtedy, jeżeli przez spóźnienie przedmiot zepsuł się lub wartość swoją całkiem lub częściowo na zawsze stracił. Natomiast nie uwzględnia się zmiany kursu lub cen targowych.

Obowiązek wynagrodzenia nie ma miejsca jeżeli zginięcie, uszkodzenie lub spóźnienie w przewiezieniu albo doręczeniu nastąpiło:

a) w skutku własnej nieostrożności oddawcy, albo

b) w skutku wojny, albo

c) w skutku niedających się odwrócić wypadków w przyrodzie albo w skutku naturalnej własności przedmiotu, albo

d) jeżeli nastąpiło w zakładzie przewozowym zagranicznym, za który jeden z uczestniczących zarządów pocztowych wyraźnie w drodze umowy nie wziął na siebie odpowiedzialności. Ale jeżeli oddawca chce dochodzić swoich pretensyi przeciw zagranicznemu zakładowi przewozowemu, zarząd pocztowy, od którego posyłka bezpośrednio wyszła za granicę, winien mu w ten dopomódz.

Jeżeli opieczętowanie i opakowanie przedmiotów na pocztę oddanych, są przy doręczaniu odbiorcy powierzchownie nie naruszone, i ciężar okaże się zgodny z tym, który był przy oddaniu na pocztę: poczta nie jest odpowiedzialną za to, czego nie ma w posyłce, chociaż było deklarowane. Jeżeli posyłkę przyjęto bez zwrócenia uwagi, istnieje domniemanie, że przy doręczeniu pieczęci i opakowanie były nienaruszone a ciężar zgodny ze znalezionym przy oddaniu na pocztę.

Jeżeli była podana wartość, wynagrodzenie będzie podług niej obliczone. Ale jeżeli poczta udowodni, że podana wartość przewyższa zwyczajną wartość przedmiotów, zwyczajna tylko będzie wynagrodzona.

Jeżeli nie podano wartości pakietu, natenczas w przypadku zginięcia lub uszkodzenia, szkoda rzeczywiście zrządzona będzie wynagrodzona, ale nie wyżej jak w kwocie jeden talar lub jeden złoty 45 krajcarów waluty południowo niemieckiej albo jeden złoty 50 centów waluty austryackiej za każdy funt całej posyłki. Posyłki ważące mniej niż funt, będą uważane jak gdyby ważyły funt, i nadwyżki będą za funt liczone. Za zginięcie pakietu poleconego płaci się wynagrodzenie podług tych samych zasad, takowe wynosi jednak za całą posyłkę najmniej 14 talarów, $24^{1}/_{2}$ zł. połud. niem. albo 21 zł. wal. austr. W razie uszkodzenia pakietów poleconych stosowane będą te same zasady co w razie uszkodzenia zwykłych pakietów.

Oprócz powyższych wynagrodzeń poczta nie płaci żadnych innych; w szczególności nie ma miejsca roszczenie z powodu poniesionej w skutek zginięcia lub uszkodzenia posyłki, szkody pośredniej, lub straconego zysku. Podobnież nie daje się wynagrodzenia za listy zwykłe z zaliczką pocztową.

Artykuł 43.

Postępowanie przy płaceniu wynagrodzenia.

Obowiązek wynagrodzenia oddawcy cięży na zarządzie pocztowym okręgu podawczego.

Prawo otrzymania od poczty wynagrodzenia ustaje po upływie sześciu miesięcy licząc od dnia doręczenia posyłki. Przedawnienie przerywa się wniesieniem reklamacyi do zarządu pocztowego w okręgu podawczym. Jeżeli będzie wydane orzeczenie odmowne, od odbioru tegoż zaczyna się nowy sześciomiesięczny termin przedawnienia, którego nie przerywają zarzuty, przeciw owemu orzeczeniu uczynione.

Roszczenie do wynagrodzenia może także podnosić adresat, w tych przypadkach, jeżeli oddawcy nie można znaleść, lub jeżeli tenże przekaże adresatowi dochodzenie swojej pretensyi.

Zarząd płacący wynagrodzenie może w danym razie odwołać się do tego zarządu, w którego okręgu posyłka zginęła lub została uszkodzona.

Tyczy się to, aż do dostarczenia przeciwnego dowodu tego zarządu pocztowego, który posyłkę niewątpliwie odebrał, a nie może udowodnić że ją doręczył adresatowi.

Od przepisu, że „ niewątpliwem odebraniem odpowiedzialność spada na zarząd odbierający, dozwala się wyjątku w tym przypadku, jeżeli nastąpił rabunek lub jeżli posyłkę tak uszkodzono, że naruszenia pieczęci i opakowania nie można było dostrzedz jakoteż, że waga nie zmniejszyła się, w skutek czego nie można było poznać

że zaszło uszkodzenie. W przypadku takim zarządy obu stron wynagradzają szkodę w równych częściach.

Co się tyczy posyłek z podaną wartością aż do 100 talarów, albo 175 złotych południowo niemieckich albo 150 zł. waluty austryackiej włącznie, jeżeli tylko wagę zmniejszono, nieupomnienie się nie ma takiego skutku, aby odpowiedzialność przeszła wyłącznie na zarząd pocztowy odbierający, przeciwnie, jeżeli posyłki te odebrano bez upomnienia się, postąpić należy podług przepisów poprzedniego ustępu. Przytem każdy zarząd pocztowy może także posyłki aż do 100 talarów albo 175 złotych południowo niemieckich albo 150 złotych waluty austryackiej włącznie tak samo przedtem jak potem przeważyć i różnicę wagi oznaczyć a tem samem upomnieć się.

IV. Stosunki z okręgami pocztowemi zagranicznemi.

Artykuł 44.

O traktatach pocztowych.

W ruchu z okręgami pocztowemi zagranicznemi postępuje się z posyłkami podług odpowiednich traktatów z rządami zagranicznemi zawartych, a względnie podług umów z zagranicznemi przedsiębiorstwami przewozu.

Rząd, zawierający takie traktaty z zagranicą, będzie dokładał starania, aby ułatwienia, przyznane ruchowi pocztowemu jego okręgu z krajem zagranicznym, ile możności w podobny sposób i pod temi samemi warunkami stosowane były także do załatwianego na sztuki jego pocztami ruchu korespondencyjnego między drugim okręgiem pocztowym, w niniejszym traktacie uczestniczącym a owym krajem zagranicznym.

Artykuł 45.

O postępowaniu z posyłkami.

O ile traktaty pocztowe lub umowy z rządami lub zarządami zagranicznemi nie zawierają szczególnych przepisów, będzie się postępowało z posyłkami podług przepisów zawartych w traktacie.

Posyłki, przychodzące pocztą listową z zagranicy i pod względem rodzaju zdatne do dalszego przewozu pocztą listową, przewozi się dalej bez względu na wagę, pocztą listową i tak pod względem taksy jak i pod względem portoryum postępuje się z niemi jak z posyłkami listowemi, o ile temu nie sprzeciwiają się przepisy o postępowaniu cłowem.

Artykuł 46.

O odbieraniu portoryum poczty listowej.

Co do odbierania portoryum od posyłek listowych przyjmuje się za prawidło zasadę podaną w artykule 22 iż nie liczy się spólnego, międzynarodowego portoryum.

Dla ruchu gazetowego z zagranicą odpowiedni zakład pocztowy pograniczny tak będzie uważany, jak gdyby gazety tam wychodziły lub były na pocztę oddawane i podług tego należytość od gazet będzie dzielona na dwie połowy.

Artykuł 47.

O taksowaniu posyłek wozowych.

Do taksowania posyłek wozowych, nadchodzących z zagranicy, okrąg pocztowy, do którego posyłki z zagranicy wchodzą bezpośrednio, uważa się za okrąg pocztowy stacyi podawczej; do taksowania zaś posyłek, idących za granicę, okrąg pocztowy, z którego posyłkę wydaje się zagranicę bezpośrednio, uważa się za okrąg pocztowy miejsca przeznaczenia. Portoryum spólne pobiera się na podstawie odległości od, a względnie aż do kwadratów taksy w których leżą miejsca graniczne szczególnie oznaczyć się mające, podług następującej taryfy.

Porto od wagi:

Porto wagowe od pakietów z podaną, lub bez podanej wartości, od listów z podaną wartością, jakoteż od listów i pakietów z zaliczką pocztową, wynosi od każdego kilograma

aż do 10 mil	$^1/_2$	sr.	gr.	albo	$2^1/_2$	centów,
nad 10 aż do 20 mil	1	„	„	„	5	„
„ 20 „ „ 50 „	2	„	„	„	10	„
„ 50 „ „ 80 „	3	„	„	„	15	„
„ 80 „ „ 120 „	4	„	„	„	20	„
„ 120 „ „ 180 „	5	„	„	„	25	„
„ 180 mil	6	„	„	„	30	„

Nadwyżki wagi mniejsze od jednego kilograma liczy się za cały kilogram.

Minimalne należytości od posyłek wozowych wynoszą:

aż do 10 mil	2	sr.	gr.	albo	7	kr.	albo	10	centów,
nad 10 aż do 50 mil	4	„	„	„	14	„	„	20	„
„ 50 mil	6	„	„	„	21	„	„	30	„

Jeżeli do jednego listu frachtowego należy więcej pakietów, taksuje się każdy pakiet osobno.

Należytość asekuracyjna:

Należytość asekuracyjna wynosi od każdych 100 talarów albo 175 złotych południowo niemieckich:

aż do 10 mil	$^3/_4$	gr.	sr.	albo	$3^3/_4$	centów,
nad 10 aż do 50 mil	$1^1/_2$	„	„	„	$7^1/_2$	„
„ 50 mil	3	„	„	„	15	„

Jeżeli suma deklarowana przenosi sumę 1.000 talarów albo 1.750 złotych południowo niemieckich albo 1.500 złotych waluty austryackiej, pobiera się od nadwyżki połowę powyższej należytości asekuracyjnej.

Jeżeli do jednego listu frachtowego należy więcej posyłek z podaną wartością, należytość asekuracyjną liczy się od każdej posyłki osobno.

Od posyłek zaliczkowych z zagranicy, jeżeli w zagranicznym okręgu podanym policzono już należytość za zaliczkę, już się takowej nie liczy. Od posyłek zagranicznych połączonych z wydatkami, których nie stanowią rzeczywiste zaliczki pocztowe lecz zagraniczne należytości za przewóz, porto, opakowanie i sygnaturę, cła i tym podobne wydatki, nie liczy się w ogóle żadnej należytości zaliczkowej.

Artykuł 48.

Odbieranie porta na poczcie wozowej.

Porto od posyłek wozowych stanowi dochód wspólny, dzieli się zatem w podobny sposób, jak to jest przepisane w artykule 40 dla posyłek wozowych ruchu wzajemnego.

Artykuł 49.

Przewóz pod zamknięciem.

Strony traktat zawierające przyznają sobie wzajemnie prawo przewożenia pod zamknięciem posyłek listowych ruchu zagranicznego przez swoje okręgi i liniami pocztowemi, które utrzymują w okręgach zagranicznych lub na morzu.

Pakiety listowe można wymieniać albo z odpowiednim zarządem pocztowym trzeciego kraju, albo też, jeżeli ów zarząd, z przechodu korzystający, utrzymuje lub będzie utrzymywał własne zakłady pocztowe w niektórych rzeczonych okręgach, można zamknięte pakiety listowe wymieniać z temiż zakładami pocztowemi.

Z pakietami listowemi można posyłać te posyłki listowe,

1. które będą dane na pocztę w zakładzie zarządu pocztowego użytkującego z przechodu, lub są przeznaczone do takiego zakładu, jakoteż

2. które zakładom pocztowym pod 1 wzmiankowanym dostarczą do dalszego przewozu inne zarządy pocztowe lub przedsiębiorstwa przewozowe.

Ażeby obie strony były według słuszności zaspokojone za przewóz posyłek przechodowych, ten zarząd, który w ciągu ćwierćrocza odbiera lub odsyła większy ciężar listów, kart listowych, druków i próbek towarów aniżeli drugi zarząd, płaci temu ostatniemu następujące kwoty tytułem wynagrodzenia za nadwyżkę:

od listów:

1 gr. sr. albo 5 centów za każde 30 gramów,

od kart listowych, druków i próbek towarów:

5 gr. sr. albo 25 centów za kilogram.

Ułożono się jednak nie płacić sobie żadnego wynagrodzenia, jeżeli ćwierćroczny ciężar przewyższający nie wynosi więcej jak 100 kilogramów listów a 500 kilogramów kart listowych, druków i próbek towarowych.

Za przekazy pocztowe, posyłki wolne od opłaty i za listy zwrócone, dalej posłane lub niewłaściwie przewiezione, nie płaci się od przechodu żadnego wynagrodzenia.

Od gazet, posyłanych pod opaską, płaci się takie samo wynagrodzenie, jak od druków. Ale jeżeli były zaprenumerowane na poczcie, obadwa zarządy dzielą pomiędzy siebie w równych częściach należytość od tychże gazet podług artykułu 25 pobierać się mającą.

Za pakiety listowe przewiezione lądem lub wodą, drogami pocztowemi, które rząd austryacko-węgierski utrzymuje po za obrębem swego obwodu, opłaca się tytułem wynagrodzenia od przechodu:

od listów:

4 grosze albo 20 centów za każde 30 gramów,

od kart listowych, druków i próbek towarowych:

8 groszy albo 40 centów za kilogram.

Wynagrodzenie to będzie zniżane w takim samym stosunku, w jakim zniżone zostanie porto od odpowiednich własnych posyłek zarządu, który dozwala przechodu.

Każda ze stron traktat zawierających zarządzi, ażeby na jej liniach pocztowych krajowych i zagranicznych, przewożono i postępowano z zamkniętemi pakietami listowemi drugiej strony równie szybko i troskliwie jak z własnemi posyłkami.

V. Postanowienia końcowe.

Artykuł 50.

O zastrzeżeniu zmian w szczególnych przepisach taryfy.

Zarządom pocztowym stron, traktat zawierających, będzie zostawione porozumieć się co do zmiany i uproszczenia taryfy od druków, próbek towarowych i posyłek wozowych na podstawie zniżenia stopni wagi a względnie odległości.

Artykuł 51.

O ratyfikacyi traktatu i jego zostawaniu w mocy obowiązującej.

Traktat niniejszy będzie ratyfikowany jak tylko można najprędzej.

Traktat obowiązuje od dnia 1 stycznia 1873 i będzie zostawał w mocy dopóty, dopóki jedna ze stron, które go zawierają, nie oznajmi na rok wprzódy drugiej, że zamierza go rozwiązać.

Stosunki traktatowe obecnie istniejące pozostaną w mocy obowiązującej do końca 1872 roku.

Artykuł 52.

O bezpośrednim ruchu między Bawaryą i Wirtembergiem a monarchią austryacko-węgierską.

Co się tyczy zastosowania postanowień niniejszego traktatu do własnego bezpośredniego ruchu między Bawaryą i Wirtembergiem a monarchią austryacko-węgierską, w tej mierze będzie zawarta osobna umowa.

W dowód czego pełnomocnicy traktat niniejszy podpisali i wycisnęli na nim swoje pieczęcie.

Działo się w Berlinie dnia 7 maja tysiąc ośmset siedmdziesiątego drugiego roku.

(L. S.) **Pilhal** r. w.

(L. S.) **Ary** r. w.

(L. S.) **Stephan** r. w.

(L. S.) **Günther** r. w.

(L. S.) **Zimmermann** r. w.

(L. S.) **Hofacker** r. w.

Protokół końcowy

do traktatu pocztowego zawartego dnia 7 maja 1872 pomiędzy monarchią austryacko-węgierską a Niemcami.

W dodatku do traktatu pocztowego, na dniu dzisiejszym pomiędzy monarchią austryacko-węgierską a Niemcami, zawartego, podpisani zgodzili się jeszcze na następujące punkta:

1. Postanowienia traktatu będą stosowane tak samo do posyłek pocztowych wymienianych pomiędzy monarchią austryacko-węgierską a Wielkiem księstwem Luksemburskiem. jak tylko cesarsko niemiecki zarząd pocztowy oznajmi zarządowi pocztowemu cesarsko królewsko austryackiemu i królewsko węgierskiemu, że odpowiednie układy pomiędzy Niemcami a Luksemburgiem zostały do końca doprowadzone.

2. Ponieważ służbę pocztową księstwa Liechtenstein sprawuje zarząd pocztowy austryacki, przeto postanowienia traktatu zawartego dzisiaj będą stosowane także do ruchu pocztowego między Niemcami a Liechtensteinem.

3. Zgodzono się iżby ciężar posyłek, wysyłanych z monarchii austryacko-węgierskiej do Niemiec oznaczany był podług wagi cłowej dopóki w monarchii austryacko-węgierskiej nie będzie zaprowadzona waga metryczna. Przy tem jako jednostka wagi dla listów, waga 15 gramów będzie uważana za równą łutowi cłowemu.

4. Zarząd pocztowy cesarsko królewsko austryacki i królewsko węgierski postarają się aby w obrocie z Niemcami zostało zaprowadzone jak można najprędzej postępowanie przekazowe i zaliczkowe.

5. Oprócz taks w traktacie ustanowionych żadne inne należytości nie będą pobierane za przewóz posyłek listowych międzynarodowych. Jednak zarząd pocztowy cesarsko królewsko austryacki i królewsko węgierski może tymczasowo pobierać nadal należytość za doręczanie listów w miejscu, gdzie takowa jeszcze istnieje. Teraźniejsza stopa tej należytości nie może być podwyższona, owszem należytość powinna być ile możności całkiem zniesiona.

6. Co się tyczy posyłek pocztowych wymienianych z Turcyą, Wschodem i Egiptem o ile w krajach rzeczonych pośredniczą zakłady pocztowe austryacko węgierskie, odpowiednie przepisy traktatu będą do nich stosowane w ten sposób, że oprócz należytości portoryum itd. za przewóz na liniach pocztowych zagranicznych, będą pobierane te same należytości jak od posyłek austryacko-węgierskich i że od listów porto całkowite będzie pobierane za każde 15 gramów, a względnie za każdy łut cłowy.

7. Posyłki listowe wewnętrzne tak pojedyncze jak i w zamkniętych pakietach listowych będą wzajemnie przewożone bez opłaty portoryum przechodowego.

Co się tyczy posyłek wewnętrznych wozowych, przechodzących przez część okręgu niemieckiego a względnie austryackiego, zachowane będą stosunki dotychczasowe, z zastrzeżeniem odmiennej umowy pomiędzy zarządami pocztowemi obu stron w odpowiednich szczególnych przypadkach.

8. Pod względem uwolnienia od opłaty za posyłki listowe, członkowie rodziny książąt Thurn i Taxis będą uważani na równi z członkami rodzin panujących. Co się tyczy uwolnienia od opłaty posyłek wozowych tejże rodziny będą zachowywane dotychczasowe zasady.

Postanowienia powyższe będą miały taki sam skutek, jak postanowienia traktatu pomiędzy Niemcami a monarchią austryacko-węgierską z dnia 7 maja 1872; ratyfikacya zaś tego traktatu ma oraz zawierać ratyfikacyą niniejszego protokołu końcowego.

Działo się w Berlinie dnia 7 maja 1872.

(L. S.) **Pilhal** r. w.
(L. S.) **Ary** r. w.

(L. S.) **Stephan** r. w.
(L. S.) **Günther** r. w.
(L. S.) **Zimmermann** r. w.
(L. S.) **Hofacker** r. w.

Przeto zbadawszy wszystkie postanowienia tego traktatu, i należącego do niego protokołu końcowego takowe aprobujemy i zatwierdzamy i przyrzekamy Swojem cesarskiem i królewskiem słowem za Siebie i za Naszych następców, że je w całej osnowie wiernie zachowywać będziemy i zachowywać każemy.

W dowód czego podpisaliśmy własnorecznie niniejszy dokument i kazaliśmy wycisnąć na nim Naszą cesarską i królewską pieczęć.

Działo się w Gödöllö dnia dwudziestego siódmego miesiąca grudnia w roku zbawienia tysiąc ośmset siedmdziesiąt drugim, Naszego panowania dwudziestym piątym.

Franciszek Józef r. w.

Andrássy r. w.

Z najwyższego rozkazu Jego ces. i król. Apostolskiej Mości:
Maxymilian Baron **Gagern** r. w.
radca dworu i ministeryalny.

Traktat powyższy, przez obie izby rady państwa zatwierdzony, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 8 lutego 1873.

Auersperg r. w.

Banhans r. w.

18.

Umowa z dnia 25 lipca 1872,

pomiędzy rządami monarchii austryacko-węgierskiej z jednej strony a Bawaryi i Wirtembergu z drugiej strony, tycząca się urządzenia bezpośredniego ruchu pocztowego pomiędzy ich krajami.

(Zawarta w Wiedniu, dnia 25 lipca 1872; zatwierdzona przez rząd austryacko-węgierski dnia 31 grudnia 1873 przez rząd bawarski dnia 11 stycznia 1873 a przez rząd wirtemberski dnia 27 stycznia 1873).

Ponieważ w artykule 52 traktatu pocztowego, zawartego w Berlinie dnia 7 maja 1872 pomiędzy monarchią austryacko-węgierską a Niemcami, zastrzeżono sobie, że w celu urządzenia własnego bezpośredniego ruchu pomiędzy Bawaryą i Wirtembergiem a monarchią austryacko-węgierską, będzie zawarta osobna umowa, przeto podpisani pełnomocnicy zgodzili się z zastrzeżeniem wyższego zatwierdzenia na następujące artykuły.

Artykuł 1.

Postanowienia traktatu pocztowego i protokołu końcowego z dnia 7 maja 1872 będą także stosowane w zupełności do własnego bezpośredniego ruchu pocztowego pomiędzy Bawaryą i Wirtembergiem a monarchią austryacko-węgierską, a to z dodatkami zawartemi w następujących artykułach.

Artykuł 2.

Korespondencya służbowa urzędników cłowych, kolejowych i policyjnych austryackich, sprawujących czynności w okręgu bawarskim, z władzami i urzędami bawarskiemi, jakoteż korespondencya służbowa urzędników cłowych, kolejowych i policyjnych bawarskich, sprawujących czynności w okręgu austryackim, z władzami bawarskiemi, będą uważane za wewnętrzne posyłki listowe tego kraju, do którego rzeczeni urzędnicy należą.

Artykuł 3.

Postanowienie zawarte w przedostatnim ustępie 43 artykułu traktatu pocztowego z dnia 7 maja 1872 a tyczące się wynagradzania za posyłki wozowe w przypadkach wątpliwych, będzie stosowane do własnego bezpośredniego ruchu pomiędzy Bawaryą i Wirtembergiem a monarchią austryacko-węgierską w ten sposób, że w przypadkach takich interesowane zarządy pocztowe mają płacić wynagrodzenie w równych częściach.

Artykuł 4.

Za posyłki listowe, przechodzące w pakietach zamkniętych, lub pojedynczo z monarchii austryacko-węgierskiej przez Bawaryą do Wirtembergu i odwrotnie, zarząd pocztowy bawarski nie będzie pobierał żadnej należytości jak równie zarządy pocztowe Bawaryi i Wirtembergu nie mogą żądać opłaty od przechodu posyłek przez ich okręgi do okręgu pocztowego państwa Niemieckiego i po za tenże, jakoteż w odwrotnym kierunku.

Artykuł 5.

Umowa niniejsza ma być zatwierdzona jak tylko traktat pocztowy z dnia 7 maja 1872 zostanie ratyfikowany.

Postanowienia traktatowe, odnoszące się obecnie do ruchu bezpośredniego pomiędzy Bawaryą i Wirtembergiem a monarchią austryacko-węgierską wyjmują się w skutek umowy niniejszej z mocy obowiązującej.

W dowód czego pełnomocnicy umowę niniejszą podpisali i wycisnęli na niej swoje pieczęcie.

Działo się w Wiedniu dnia 25 lipca tysiąc ośmset siedmdziesiąt drugiego.

Franciszek Pilhal r. w.,
radca ministeryalny w król. węg. ministertwie handlu (L. S.)

Jakób Zimmermann r. w.,
król. bawar. ases. dyr. jen. (L. S.)

Piotr Heim r. w.,
radca sekcyjny w król. węg. ministerstwie rolnictwa przemysłu i handlu (L. S).

August Hofacker r. w,
król. wirt. dyrektor poczt (L. S.)

Umowę powyższą, przez obie izby rady państwa zatwierdzoną, ogłasza się niniejszem.

Auersperg r. w.

Banhans r. w.